

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Pedagogika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pedagogy
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o zdrowiu
Język wykładowy	Język polski

Koordynator przedmiotu	Ks. prof. dr hab. M. Nowak

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	20	I	2
ćwiczenia	15	I	
samokształcenie	15	I	

Wymagania wstępne	Bez wstępnych wymagań

II Cele kształcenia dla przedmiotu

Wprowadzenie w rozumienie procesu wychowania oraz pedagogiki jako nauki o wychowaniu (funkcja propedeutyczna).

Rozeznanie w terminologii, podstawowych problemach, sposobach ich rozwiązywania i argumentacji, dotyczących zarówno planowania jak i realizacji procesu edukacji zdrowotnej.

Przygotowanie do realizacji edukacji prozdrowotnej przez dostarczenie podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki dla położnych, rozbudzenie wrażliwości na problemy wychowania i wspólnych obszarów badań pedagogiki oraz położnictwa; wprowadza w mapę sytuacyjną współczesnych nurtów, dziedzin i problemów w pedagogice, wskazując na ich powiązania z działalnością położnej. Te cele i treści przekładają się w oczekiwaniach konkretnych umiejętności: operacyjnych i nieoperacyjnych.

W zakresie umiejętności operacyjnych, student powinien potrafić nazywać, kategoryzować i definiować poszczególne zjawiska edukacyjne i zauważać ich konteksty teoretyczne i praktyczne w działalności pielęgniarskiej, a także diagnozować, ewaluować i opracowywać programy i projekty własnej i instytucjonalnej działalności w zakresie edukacji zdrowotnej, jak również organizować współpracę środowisk wychowawczych (w tym rodziny, szpitala, itp.).

W zakresie umiejętności nieoperacyjnych powinien nabyć zdolności interpretowania i analizowania zjawisk edukacyjnych, doceniania w działalności położnej, roli poszczególnych elementów składowych procesu wychowawczego, rozumienia aktualnej rzeczywistości wychowania i nauczania w całej jej złożoności. W swoim podejściu do problemów edukacyjnych powinien charakteryzować się krytyczną świadomością zwłaszcza wobec potocznych, ideologicznych i uproszczonych ujęć rzeczywistości wychowania, doceniając rolę wiedzy teoretycznej w praktycznej działalności edukacyjnej na rzecz środowiska społecznego i edukacji zdrowotnej.

III Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA -absolwent zna i rozumie:		
W_01	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);	B.W17.
W_02	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;	B.W18.
UMIEJĘTNOŚCI- absolwent potrafi:		
U_01	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położnej;	B.U12.
U_02	opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	B.U13.

IV Opis przedmiotu/ treści programowe

WYKŁAD:

Cz. I. Wprowadzenie do wykładu: od greckiej *paidei* do dobrostanu i edukacji zdrowotnej

- 1 Wychowanie, fenomen, zjawisko, rzeczywistość ludzka – jego aspekty i dyscyplina naukowa jemu dedykowana
- 2 Proces wychowawczego rozwoju człowieka – jego struktura i czynniki
- 3 Cele procesu wychowania – jego aksjologia

Cz. II. Wychowanie a praca pielęgniarki i położnej

- 1 Podstawowe koncepcje wychowania zdrowotnego
- 2 Działalność wychowawcza a praca pielęgniarki i położnej
- 3 Metody pracy opiekuńczo-wychowawczej
- 4 Dialogiczne i międzykulturowe kompetencje w pracy pielęgniarki i położnej

Cz. III. Współczesne konteksty wychowania człowieka

- 1 Główne nurty filozofii wychowania oraz drogi wychowania człowieka
- 2 Podstawowe systemy i teorie pedagogiczne

Cz. IV. Wychowanie jako przedmiot badań naukowych

- 1 Pedagogika jako nauka i dyscyplina wiedzy – jej charakterystyka
- 2 Działy i dyscypliny ogólne i szczegółowe pedagogiki
- 3 Wspólne obszary badań pedagogiki i pielęgniarstwa
- 4 Metody badań w pedagogice
- 5 Modele podejść do problemów pedagogicznych w pielęgniarstwie i w edukacji zdrowotnej

ĆWICZENIA:

Cz. I Podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej: podstawowe pojęcia, modele i koncepcje, cele i oczekiwane efekty, etapy oraz historia i dorobek edukacji zdrowotnej w Polsce.

Cz. II Metodyka edukacji zdrowotnej: diagnozowanie potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i ewaluacja edukacji zdrowotnej, metody wspomagające uczenie się(m.in. metody aktywizujące i interaktywne), środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej, tworzenie warunków do uczenia się (m.in. zasady pracy z grupą, rola edukatora jako przewodnika/doradcy).

Cz. III Edukacja zdrowotna w różnych siedliskach - czynniki wspierające i utrudniające realizację edukacji zdrowotnej.

Samokształcenie:

1. Student pogłębia wiedzę i umiejętności w zakresie tematyki wykładu i ćwiczeń.

V Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	sprawdzian pisemny lub ustny;	Protokół, Notatki (karty oceny) i prezentacje prowadzących
W_02	Wykład konwersatoryjny, dyskusja	sprawdzian pisemny lub ustny, obserwacja, wypowiedzi ustne	Protokół, Notatki (karty oceny) i prezentacje prowadzących
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Metoda projektu	Prezentacja pracy	Prezentacja – raport z projektu
U_02	Zajęcia praktyczne	Scenariusze zajęć	Scenariusze zajęć/ filmy z relacji zajęć praktycznych (w przypadku realizacji zajęć on-line)

VI Kryteria oceny, wagi

Warunki zaliczenia wykładu: Obecność i aktywność na zajęciach, egzamin z treści wykładu w formie pisemnej lub ustnej (forma do wyboru studentów);

Warunki zaliczenia ćwiczeń: Do zaliczenia ćwiczeń wymagane są: obecność, aktywność, praca zaliczeniowa lub sprawdzian pisemny potwierdzająca/cy opanowanie treści z metodyki edukacji zdrowotnej, raport z realizacji projektu, scenariusz z realizacji zajęć, krótki filmik z realizacji fragmentu zajęć z scenariusza - w przypadku formy zajęć on-line. Ostateczne kryteria punktowe dla poszczególnych ocen zostaną ustalone w zależności od poziomu prac zaliczeniowych i przekazane do wiadomości studentom.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	35
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VII Literatura

Literatura podstawowa   1. KWIECIŃSKI Z. - B. ŚLIWERSKI (red.), Pedagogika, t. I i II, Warszawa, WN PWN, 2003.   2. NOWAK M., Pedagogiczny profil nauk o wychowaniu. Studium z odniesieniami do pedagogiki pielęgniarstwa, Lublin, Wydawnictwo KUL, 2012   3. NOWAK M., Pedagogika personalistyczna, W: Zbigniew Kwieciński i Bogusław Śliwerski (red. n.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019   4. ŚLIWERSKI B., Pedagogika. T. 1: Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, 2006.   5. ŚLIWERSKI B., Pedagogika jako nauka, w: Zbigniew Kwieciński i Bogusław Śliwerski (red. n.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019
Literatura uzupełniająca   1. NOWAK M., Kompetencje i kształcenie nauczycieli i wychowawców w kontekście wielokulturowości, W: T.   2. LEWOWICKI - J. URBAN (red.), Edukacja międzykulturowa na pograniczach w pierwszych latach rozszerzonej Unii Europejskiej - teoria i praktyka, Katowice, Wydawnictwo Gnome, 2007.   3. NOWAK M., Pedagogika jako nauka praktyczna - konsekwencje metodologiczne, W: ŚLIWERSKI B. (red.n.), Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje, T. I: Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych , Kraków, Impuls, 2007.   4. LINCA-ĆWIKŁA A., Orientacja aksjologiczna w wychowaniu zdrowotnym - w świetle perspektywy personalistycznej, w: Pedagogika zdrowia w teorii i praktyce, red. B. Zawadzka, A. Przygoda, T. Łączek, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce 2017.   5. LINCA-ĆWIKŁA A. , Wychowanie fizyczne i zdrowotne w rodzinie; w: Pedagogika rodziny: podejście systemowe, Tom 2: Wychowanie rodzinne, red. M. Marczewski, R. Gawrych, D. Opozda, T. Sakowicz, P. Skrzydlewski, Gdańsk 2018.   6. Zdrowie i szkoła, red. B. Woynarowska, Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.